

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49



Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander RuttKay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2



91087/09

ISSN 1211-7250

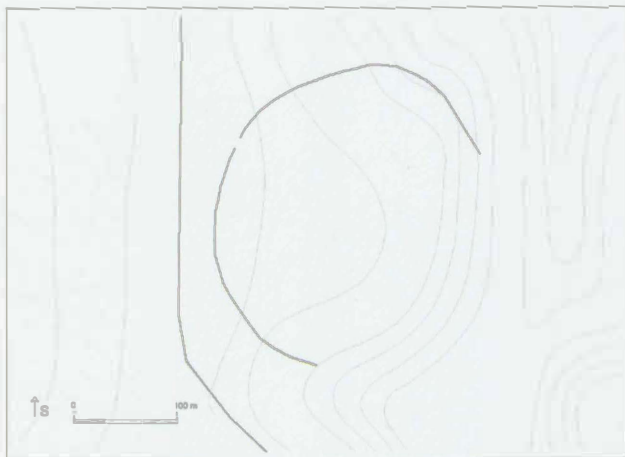
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.



Obr. 17: Opevněný areál v k. ú. Obědkovice Fig. 17: Obědkovice. Fortified area.

Summary

Obědkovice (district Prostějov). Enclosure area, cca 1600 m NNW from the centre of village Tvorovice. Eneolithic. Bronze age. Late bronze age? Surface collection. Centre of area -552 266,06 and -1 144 000,00 in the S-JTSK East-North coordinate system.

OLOMOUC (K. Ú. NEŘEDÍN, OKR. OLOMOUC)

„Mýlina“. KLPP. Kulturní vrstva. Záchraný výzkum.

Ve dnech 3.–5. 6. 2007 probíhala na této již delší dobu zkoumané lokalitě v Olomouci-Neředíně, v trati „Mýlina“, skrývka ornice na parcele patřící firmě Mona, zastoupené ing. Tománkem. Jednalo se o stavbu domu, který měl dodatečně patřit do komplexu již stojících devíti řadových rodinných domů postavených v letech 2004–2005 (Peška, Šrámek 2005; 2006; 2007; Peška, Vránová, Šrámek 2005). Při vyjednávání o podmínkách realizace záchraného archeologického výzkumu s investorem nedošlo k dohodě, ten proto od stavebního záměru odstoupil. Odkrytá plocha byla opět zavezena ornici ze skrývky a k samotnému záchranému výzkumu tak nedošlo.

Po odstranění ornice byla obnažena kulturní vrstva (kontext 4416) známá z této lokality z předešlých výzkumů. Investor neumožnil vstup na odkrytou plochu, proto nemohla být ručně začištěna, nepodařilo se tak identifikovat případné zahloubené objekty. Bezprostředně po skrývce ornice byla na povrchu kulturní vrstvy nalezena bronzová jehlice typu Velká Lehota (Salaš 2005, 107) z období lužických popelnicových polí. (Za laskavé určení typu jehlice děkujeme Mgr. V. Vránové.) Zlomek kamenné sekerky ze zelené břidlice se zúženým rovným týlem můžeme datovat pouze rámcově do neolitu-eneolitu. Tyto nálezy tak tvoří prozatím jediný zachráněný movitý materiál z této parcely.

Jaroslav Peška, Filip Šrámek

Literatura

- Peška, J., Šrámek, F. 2005: Olomouc (k. ú. Neředín, „Mýlina“), *Přehled výzkumů* 46, 235, 247, 263.
 Peška, J., Šrámek, F. 2006: Olomouc (k. ú. Neředín, „Mýlina“), *Přehled výzkumů* 47, 158–159.
 Peška, J., Šrámek, F. 2007: Olomouc (k. ú. Neředín, „Mýlina“), *Přehled výzkumů* 48, 380, 399.
 Peška, J., Vránová, V., Šrámek, F. 2005: Olomouc (k. ú. Neředín, „Mýlina“), *Přehled výzkumů* 46, 270–272.
 Salaš, M. 2005: Bronzové depoty střední až mladší doby bronzové na Moravě a ve Slezsku. Brno.

Resumé

Olomouc (Kataster Neředín, Bez. Olomouc), „Mýlina“. Lausitzer Urnenfelderkultur – Kulturschicht. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (M. Č. CHOMOUTOV, OKR. OLOMOUC)

Ulice Dalimilova. KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V červnu 2007 byla při akci „Kanalizace Olomouc, m. č. Chomoutov“ dokumentována 0,40 m mocná sídlištní vrstva s obsahem keramiky kultury lužických popelnicových polí. Sídlištní vrstva se nacházela v hloubce 1,70 m od současného povrchu terénu. Místo nálezu je v okolí bodů vymezeného souřadnicemi na ZM 1: 10 000, list 24 – 22 – 09, 239 mm od Z s. č. a 20 mm od J s.č.

Ladislav Kaiser

Resumé

Olomouc-Chomoutov (Bez. Olomouc). Str. Dalimilova. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. POVEL, OKR. OLOMOUC)

Družební ulice, parc. č. 730/1, 730/2. KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: poloha lokality v ZM ČR 1 : 10000, list 24-22-19, rok vydání 1996, okolí bodu 378 mm od Z s. č. : 44 mm od J s. č.

V měsících červenci a listopadu byl proveden záchraný výzkum při výstavbě „bytového komplexu Kaplička“, ležícího v místech opuštěné stavební jámy z plánované sídlištní výstavby z 80. let 20. stol., v blízkosti známého předvelkomoravského ústředí na Povelu. Ze zemních prací došlo k vyčištění stavební jámy a jejímu rozšíření východním směrem. Celkem bylo na lokalitě provedeno 11 zjišťovacích sond (max. do velikosti 2,5 × 1 m), situovaných u stěn stavební jámy. V západní polovině stavební jámy, zkoumané v červenci, se pod 1,6 m mocnou vrstvou recentních dorovnávek terénu objevovaly torza původní ornice s podomiční vrstvou o síle 40 cm,

se zlomky novověké keramiky a pravěkými intruzemi (KLPP). Pod ní leželo souvrství šedoběžových jíílů přecházející v souvrství šedohnědých prachových a písčitých jíílů s roztroušenými nálezy zlomků keramiky a mazanic z doby KLPP. Souvrství bylo zkoumáno do mocnosti 80 cm, tj. do hloubky 2,5 m od povrchu, bez dosažení spodní hranice souvrství.

Ve východní polovině stavební jámy, zkoumané v listopadu, směrem k budově kaple Panny Marie (nemovitá kult. památka č. 1758), byla stratigrafická situace obdobná. Pod vrstvou recentních navážek o mocnosti až 3 m se nacházela torza ornice a podorničí, ale také již kulturní vrstvy o síle 30 cm z doby KLPP, ležící na splachových jílovitých uloženinách. Na profilech v sondách S5/07 a S6/07 byly dokumentovány dva zahloubené objekty a spodní partie dalších čtyř menších (max. do průměru 1,1 m) zahloubených sídlištních objektů z doby KLPP byly prozkoumány i na dně stavební jámy v její severovýchodní části.

Výzkumem byl pravděpodobně zachycen okraj sídlištního areálu z doby KLPP, jehož pokračování lze snad hledat v prostoru cca 50 m východně vzdálené terénní vyvýšeniny u kaple Panny Marie, odkud byl ve 2. polovině 80. let získán soubor keramiky KLPP (ústní informace PhDr. J. Bláhy). Celkově se pak potvrzuje význam dnes zaniklých teras a vyvýšenin v prostoru bývalé říčky Povelky pro pravěké osídlení (srov. např. Šlězár 2002; týž 2005).

Karel Faltýnek, Jan Grégr, Pavel Šlězár

Literatura

Šlězár, P. 2002: Ulice Husitská a Ibsenova. In: Státní památkový ústav v Olomouci. Výroční zpráva 2001. Olomouc, s. 79–80.

Šlězár, P. 2005: Olomouc. Husitská a Ibsenova ul. Nálezozá zpráva uložena v knihovně NPÚ ú. o. p. v Olomouci, Olomouc.

Resumé

Olomouc (Bez. Olomouc). Družební Str. Die Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. TOPOLANY, NEŘEDÍN, OKR. OLOMOUC)

Topolany-Neředín. Doba bronzová. Sídlíštní odpadní jamy. Záchranný výzkum.

Na podzim roku 2007 se uskutečnil v trase výkopu pro kanalizační výtlačkové potrubí v extravilánu katastrálního území Topolany a Neředína záchranný archeologický výzkum, v souvislosti s II. etapou rekonstrukce stokové sítě (obr. 18). Na profilu liniového výkopu bylo zachyceno několik objektů. Tři výkopy – 503, 504, 506 – obsahovaly keramiky datovanou do doby bronzové, konkrétně do období středodunajské mohylové kultury.

V úseku 381,3–383,7 m od proplachovací šachty PŠ1 byl do světla žlutohnědé jílovité hlíny zahlouben výkop



Obr. 18: Olomouc, Topolany-Neředín. Trasa stokové sítě s vyznačeným zkoumaným prostorem. Abb. 18: Olomouc, Topolany-Neředín. Die Linie der Sammler mit der archäologischen Situation.

503 kruhového tvaru. Jeho dolní část byla mírně podhloubena. Ve spodní části výplně výkopu se nacházelo hliněné závaží z tkalcovského stavu. Celkově zahloubený objekt obsahoval velké množství střepů tenkostěnné a středně hrubé keramiky.

V úseku 388–390 m byl v jižním profilu výkopu zachycen výkop kruhového půdorysu s mírně podhloubenými stěnami – 504 (obr. 19). Ve spodní části se nacházel velký počet střepů z výrazně hrubostěnných nádob, vyrobených z materiálu mazanicového charakteru. Tato keramika byla po okraji ústí zdobená plastiky. Vrchní část výplně výkopu obsahovala převážně prstováním zdobené střepy z hrubé a středně hrubé keramické hmoty a ojediněle i tenkostěnné keramické střepy.

V úseku 421–424 m prošel liniový výkop pro kanalizaci výkop 506 oválného tvaru s mírně podhloubenými stěnami. Jeho výplň opět obsahovala velké množství fragmentů střepů středně hrubé a hrubé keramiky. Ani jeden z nich však neměl keramickou hmotu mazanicového charakteru, která se vyskytovala ve výkopu 503 a 504.

Na základě charakteru výplně zahloubených výkopů lze konstatovat, že se jednalo o sídlištní odpadní jamy. Situaci ve všech archeologicky pozitivních výkopech převrsto-vovala středně hnědá hlína – podornice, která pravděpodobně byla původní kulturní vrstvou, ve které byly pravěké sídlištní jamy zahloubeny.

Miroslava Plaštiaková

Resumé

Olomouc (Bez. Olomouc). Topolany-Neředín. Bronzezeit. Siedlungsabfallgrube. Rettungsgrabung.

OLŠANY U PROSTĚJOVA (OKR. PROSTĚJOV)

„Zlatniska“. SMK. Sídlíštní. Záchranný výzkum.

Již dříve zjištěnému středobronzovému osídlení polní trati „Zlatniska“ u Olšan na Prostějovsku (podrobná charakteristika lokality – viz kap. Neolit) náležejí dva ze zkoumaných objektů. Jedná se o rozsáhlý hliník